

Буремний 2015-й: зовнішньополітичні підсумки року

Активна участь української дипломатії в міжнародних організаціях набуває принципової ваги за нечленства України в оборонних союзах і відсутності прямих юридично зобов'язуючих гарантій її безпеки з боку зовнішніх союзників і партнерів. Такий стан зовнішньої безпеки держави спонукає апелювати до РБ ООН та інших міжнародних організацій з приводу розгортання на Донбасі миротворчої місії, здатної забезпечити припинення військових дій і гарантувати безпеку держави від зовнішнього збройного втручання.

Стор. 6

Туреччина в ООН у 2003-2015 роках: шлях утвердження держави-лідера

Дипломатична академія України при МЗС України: двадцять років у фарватері сучасної міжнародної освіти (інституціоналізація, здобутки, майбуття)

Вплив нових медіа на комунікаційну стратегію Міністерства закордонних справ і міжнародного розвитку Франції: дипломатично-інституційний та історичний аспекти

Шведський дитячий хор вітає Україну

Виступ шведського дитячого хору, під час якого, окрім національних пісень, прозвучав всесвітньо відомий український «Щедрик», став першим проектом культурної дипломатії, який було організовано спільно МЗС України з дипломатичною місією Швеції в Україні.

Стор. 62

«Модернізація і безпека розвитку в умовах глобалізації» (міжнародна науково-практична конференція)

Наприкінці минулого року в Державній установі «Інститут всесвітньої історії Національної Академії наук України» була проведена Міжнародна науково-практична конференція «Модернізація і безпека розвитку в умовах глобалізації». Відкрив конференцію директор інституту, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України А.І. Кудряченко. У вступному слові до учасників конференції він відзначив важливість проблем, винесених на порядок денний конференції: модернізація і неоіндустріалізація розвитку в умовах глобалізації, європейська інтеграція та особливості модернізації українського суспільства в умовах глобальної і регіональної нестабільності, глобальні і регіональні виклики для національної та міжнародної безпеки, політична, соціально-економічна, інформаційно-комунікаційна та екологічна безпека на початку ХХІ ст., внутрішні та зовнішні загрози національній безпеці України. А.І. Кудряченко виступив із доповіддю «Трансформаційні перетворення у країнах Центральної і Східної Європи: уроки для України», що стала своєрідним заспівом подальшої роботи конференції. У ній він, зокрема, наголосив, що трансформація суспільно-політич-

ного ладу країн Центральної та Східної Європи на сучасному етапі не дає змоги зробити однозначні висновки. Процес цей надзвичайно суперечливий, швидкоплинний. Ці держави перебувають на різних стадіях становлення демократії. Між ними є відмінності в рівні демократизації, стабільності демократичної системи, консолідації демократії. Проблеми політичних та економічних перетворень виявилися набагато складнішими, ніж очікувалося. Зміст цих змін можна визначити як широкомасштабну трансформацію. У політичному плані – це зрушення від тоталітаризму до демократії. В економічному – перехід від централізованого планування та управління економікою до ринкових відносин.

У конференції взяли участь представники Інституту всесвітньої історії НАН України (ІВІ НАНУ), українські дипломати, працівники Президії НАН України, викладачі Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, працівники Дипломатичної Академії України при МЗС України, ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України», Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки Г.М. Доброва НАН України, ДВНЗ «Київський

національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Науково-дослідного інституту фінансового права, Київського університету туризму, економіки і права, Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), ПрАТ «ВНЗ «Київська гуманітарна академія», Аналітичного центру «АНОД».

На особливу увагу заслуговують доповіді закордонних учасників: директора Інституту Конфуція при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (КНР) Лі Хуня «Глобалізація в умовах модернізації: китайський варіант», доктора економічних наук, проректора з міжнародних зв'язків Державного технологічного навчального інституту (Т.Е.І.) (Греція) Є. Сіскоса «Модернізація стратегій ЄС в контексті регіональної і глобальної інтеграції», кандидата історичних наук, доцента кафедри міжнародних відносин факультету міжнародних відносин Білоруського державного університету м. Мінськ (Республіка Білорусь) Білоруського державного університету, м. Мінськ (Республіка Білорусь) В.В. Фрольцова «Зasadнича програма ХДС 2007 щодо німецької політики відносно Росії в контексті викликів міжнародній безпеці».

На пленарному засіданні з доповіддю «Глобальна неоконвергентна інтеграція і проблема модернізації транзитивних країн» виступив академік НАН України, Надзвичайний і Повноважний Посол України, головний науковий співробітник Державної установи «Інститут економіки і прогнозування НАН України» О.Г. Білорус. Він наголосив на тому, що в умовах нового етапу глобалізації з наростанням масштабів і глибини глобальної інтеграції істотно посилюються процеси неоконвергенції транзитивних та авангардних трансформаційних країн, які мають ринкові, але різні за техніко-економічним рівнем розвитку і конкурентною здатністю соціально-економічні системи. Це ускладнює взаємодію та синергетичні ефекти їх глобального співрозвитку. Автор доходить висновку, що нова соціально-економічна конвергенція – найважливіша закономірність глобалізації та глобальної економіки, а глобальна неоконвергенція – об'єктивний закон, що впливає на ефективність майбутньої глобальної економіки.

Про критичну ситуацію з порушенням права на думку, висловлення людини, зрештою – прайвесі особистості на початку ХХІ ст. у період розвитку «Web 2.0.» йшлося в доповіді «Соціальні мережі і

кібербезпеку особистості» доктора політичних наук, професора, завідувача відділу глобальних і цивілізаційних процесів Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України» О.В. Зернецької. Вона доходить висновку, що введення механізмів спостереження у серцевину глобальних диджитальних комунікацій серйозно загрожує правам людини у диджитальну еру. Усі нові форми децентралізованої влади відбивають фундаментальні зсуви структури інформаційно-комунікаційних систем у модерних суспільствах і кожен крок у цьому напрямі повинен бути розглянутий широко, глибоко і транспарентно.

З доповіддю «Кремлівська підсистема як чинник дестабілізації глобального світопорядку» виступив доктор історичних наук, професор, доктор політичних наук, головний науковий співробітник Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України» І.А. Хижняк. У доповіді були розглянуті роль і місце, а також вплив підсистемної «Кремлівської» структури на розвиток сучасних глобальних процесів. Зокрема, у доповіді було підкреслено її

«інкогерентність», «амбівалентність», що є визначальними для розуміння істинного ступеня дестабілізації сучасної структури глобального світового розвитку.

У доповіді «Можливості ООН і план «Б» врегулювання військово-політичної кризи на Донбасі» кандидата фізико-математичних наук, Посла з особливих доручень Міністерства закордонних справ України І.Є. Лоссовського проводяться аналогії та прогнози можливого розвитку ситуації на українському Донбасі на основі моделі врегулювання Югославської кризи 1990-х років, зокрема завершення війни в Хорватії та мирної реабілітації регіону Східної Славонії, Баранії і Західного Срему (Хорватія). Подібний сценарій пропонується в якості плану «Б» врегулювання військово-політичної кризи на Донбасі.

Варто відзначити, що доповіді на пленарному засіданні викликали зацікавленість учасників конференції. Це виявилось у виключній увазі до них під час виголошення та серйозній дискусії стосовно кожної.

У другій частині конфе-

ренції в доповіді «Міжнародна безпека в умовах багатополарності: нові тенденції в контексті сучасних політичних процесів» кандидата історичних наук, доцента, завідувача відділу трансатлантичних досліджень Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України» С.В. Толстого головний акцент було зроблено на тому, чим відрізняється сучасна біполарність від тієї, що була кілька десятиліть тому. До головних ознак доповідач відніс: зниження порогу використання сили, глобальний характер багатополарності (а не європейський або євро-азійський), різноманітність форм концентрації сили та ресурсів на пріоритетних географічних напрямках.

У доповіді доктора політичних наук, професора, завідувача кафедри регіональних систем та європейської інтеграції Дипломатичної академії України при МЗС України С.О. Шергіна «Східноазійський варіант модернізації та безпеки» розглядалися та класифікувалися варіанти модернізації в країнах Східної Азії в контексті проблем забезпечення регіональної безпеки.

Окрему увагу було приділено аналізу концептуальних моделей модернізації в Китаї, Південній Кореї та неоіндустріальних країнах регіону. Було зазначено, що найбільш оптимальним варіантом безпеки за умов посилення інтеграції та асиметричної взаємодії в регіоні може бути система Транстихоокеанської безпеки та співробітництва (ТТБС).

І.Є. Лоссовський у доповіді «Найуспішніший досвід модернізації та державного будівництва» (до 50-ї річниці незалежності Республіки Сінгапур) проаналізував стратегічні фактори і тактичні передумови успішного розвитку Сінгапуру, охарактеризував основні принципи його державного будівництва та модернізації. Аналіз зазначених факторів був зроблений у контексті з огляду на проблеми, з якими стикається сьогодні Україна на шляху подолання найжорстокішої кризи за часи незалежності.

У доповіді «Електронізація і «мобілізація» державних послуг як інструмент модернізації державного управління в Україні» кандидата політичних наук, доцента, головного консультанта відділу розвитку

політичної системи Національного інституту стратегічних досліджень Т.В. Джиги було розглянуто сучасний стан та окреслено основні проблемні питання запровадження в Україні надання населенню адміністративних послуг в електронній формі в контексті реалізації принципу «сервісної держави» та акцентовано увагу на важливості застосування інклюзивного багатоканального підходу до надання державних послуг, а також окреслено перспективи використання технологій «мобільного уряду» у сфері надання державних послуг в Україні.

У доповіді «Арабський світ у контексті сучасних глобальних та регіональних викликів» кандидата історичних наук, доцента, завідувача відділу історії країн Азії та Африки Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України» В.О. Шведа йшлося про основні чинники, що впливають на формування провідних моделей розвитку арабського світу в контексті сучасних глобальних викликів.

Доповідь Л.П. Овчарової «Національні та світові тенденції розвитку науки та науково-технічної сфери в умовах глобалізації», наукового співробітника Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г.М. Доброва, була присвячена найсучаснішим трендам у цій найважливішій галузі людської діяльності, від якої залежить успішна модернізація країн, України зокрема.

У доповіді кандидата економічних наук, провідного наукового співробіт-

ника Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України» І.І. Вітер «Глобальна модернізація і неоіндустріалізація розвитку країн ЄС» було розглянуто окремі аспекти теорії економічної модернізації. Певна увага приділена аналізу нової індустріалізації ЄС, пріоритетним напрямом промислової політики Європейського Союзу.

Доповідь «Проблеми екологічної безпеки: адаптація до глобальної зміни клімату в ЄС та Україні» кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України» Т.І. Перги була присвячена аналізу дій інститутів і громадянського суспільства ЄС у мінімізації наслідків глобальної зміни клімату.

Доповідь «Нелегальна міграція як одна із ключових сучасних загроз європейській безпеці» кандидата політичних наук,

доцента кафедри міжнародних відносин ПрАТ «ВНЗ «Київська гуманітарна академія» О.С. Вонсовича актуалізувала питання боротьби з нелегальною міграцією в Європі як загрозою, що, породжує низку інших: поширення хвороб та епідемій, терористичної діяльності, транснаціонального наркотрафіку, злочинності, що змушують розглядати це питання в більш глибокому контексті та розробляти практичні дії.

В обговоренні взяла участь переважна більшість учасників конференції, а їх було понад 40 осіб. Це й відомі вчені – історики, політологи, економісти; і докторанти та аспіранти зазначених вище наукових установ НАН України та ВНЗ України. Тематичне розмаїття доповідей, аналіз модернізації та безпеки розвитку в умовах глобалізації породило чимало нових підходів до їх розгляду. Проблеми модернізації були розглянуті в переваж-

ній більшості регіонів світу у зіставленні з процесами модернізації в Україні. Питання безпеки розвитку аналізувалися й у контексті кібербезпеки особистості, проблем екологічної безпеки, безпеки, пов'язаної з хвилею міграції до Європи, європейської та світової стабільності тощо. Міжнародна науково-практична конференція пройшла з тією пульсацією наукової думки, яка породжує подальші наукові пошуки, аналіз, нові точки зору на предмет дослідження. Серед висновків і пропозицій, які висловлювалися в контексті обговорення сучасних проблем модернізації та безпеки України, була визначена необхідність більш активних зв'язків органів виконавчої та законодавчої влади з науково-експертним середовищем, особливо – з інститутами НАН України.

За інформацією
ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»